

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการทำงานงบประมาณจากงบประมาณแบบแสดงรายการ เป็นงบประมาณแบบแสดงแผนงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2525 ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถที่จะวัดผลการดำเนินงานของโครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลจัดทำว่าบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ระดับชาติที่วางไว้หรือไม่เพียงใด และในการที่จะดำเนินการวัดผลและติดตามผลโครงการนั้น จำเป็นที่จะต้องปรับปรุงระบบบัญชีให้สอดคล้องกับระบบงบประมาณที่เปลี่ยนแปลงด้วย โดยจำเป็นต้องปรับปรุงระบบบัญชีซึ่งแต่เดิมนั้นควบคุมการเบิกจ่ายเงินตามหมวดรายจ่ายมาเป็นระบบที่สามารถจะแสดงการใช้จ่ายเงินของงานและโครงการ เพื่อให้ได้ตัวเลขที่สามารถนำไปประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละงานและโครงการต่อไป

นอกจากนั้นในขณะนี้รัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจต่าง ๆ ออกไปสู่ภูมิภาค เพื่อให้เกิดการจ้างงานและการพัฒนาในระดับภูมิภาค จึงได้มีการกำหนด เป็นนโยบายให้หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจการดำเนินการทั้งด้านการพัสดุ การเงิน และการบัญชีไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ดูแล และเพื่อให้ทันนโยบายดังกล่าวจึงเกิดผลอย่างจริงจัง ในปีงบประมาณ 2525 จึงได้มีการปรับปรุงระบบการอนุมัติเงินประจำงวดซึ่งจากเดิมอนุมัติให้ส่วนราชการส่วนกลาง และให้อำนาจหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาจัดสรรไปจังหวัด มาเป็นระบบการอนุมัติเงินประจำงวดสู่จังหวัด โดยตรง แต่ระบบบัญชีราชการส่วนภูมิภาคในปัจจุบัน เป็นระบบที่กำหนดให้ส่วนราชการในส่วนภูมิภาคบันทึกรายการทางการเงินและจัดทำรายงาน เสนอหัวหน้าส่วนราชการในส่วนกลาง เพื่อแสดงผลการรับจ่ายเงิน ระบบบัญชีดังกล่าวจึงไม่เอื้ออำนวยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีข้อมูลทางการเงิน เพื่อประกอบการบริหารงานภายในจังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย

จากเหตุผลที่กล่าวข้างต้น จึงได้ศึกษาถึงระบบบัญชีเพื่อการบริหารจังหวัด ซึ่งระบบ

บัญชีที่ทำการศึกษาคงจะครอบคลุมถึง การบันทึกรายการบัญชีในสมุดรายการขั้นต้น สมุดบันทึก
รายการชั้นปลาย ทะเบียนต่าง ๆ และการจัดทำรายงาน เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีข้อมูล
ทางการเงินเพื่อประกอบการพิจารณา วิเคราะห์และตัดสินใจ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์นี้ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ

1. ศึกษาาระบบบัญชีราชการส่วนภูมิภาคที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และใช้เป็นพื้นฐานในการปรับปรุงให้ เป็นระบบบัญชีที่สามารถให้ข้อมูลทางการเงินแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อประกอบการวางแผน วิเคราะห์ และตัดสินใจ
2. เสริมระบบบัญชีต้นทุน เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมงบประมาณ ประเมิน-ผลงาน วิเคราะห์และตัดสินใจได้ดีขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

จะทำการศึกษาระบบบัญชีราชการส่วนภูมิภาคทั้งระบบบัญชีคลังจังหวัดและระบบบัญชีส่วนราชการส่วนภูมิภาค โดยเน้นเฉพาะในเรื่องของ เงินงบประมาณ และใช้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นกรณีตัวอย่าง ส่วนในเรื่องการเสริมระบบบัญชีต้นทุน ได้ใช้โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยาเป็นตัวอย่างในการศึกษา

การดำเนินการศึกษาและค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าใช้ศึกษาจากเอกสาร เป็นส่วนใหญ่ และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ

เอกสารที่ศึกษาประกอบด้วย

1. กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ระบบบัญชีที่ใช้อยู่
3. ตำราและเอกสารต่าง ๆ
4. รายงานการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบฐานะการใช้จ่ายเงินงบประมาณภายในจังหวัด และสามารถนำข้อมูลจากรายงานมาประกอบการวางแผน วิเคราะห์ และตัดสินใจ การดำเนินการภายในจังหวัด
2. ช่วยให้การตั้งงบประมาณแบบแสดงแผนงาน งานและโครงการ เป็นไปอย่างเหมาะสม
3. พัฒนาระบบบัญชีสำหรับผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งหากใช้ได้ผลดี จะเป็นแนวทางให้จังหวัดอื่นนำไปใช้ได้ด้วย